

Bijlage 23

Voedinginterventies

Voedinginterventies geschieden altijd in combinatie met beweeginterventies.

- bij ondergewicht is altijd sprake van systeemproblemen die intensieve multidisciplinaire interventie vraagt. Dit zal in het algemeen in de tweede lijn plaatsvinden
- bij overgewicht is ruimte voor interventie vanuit de eerste lijn.

Voorkeursmoment voor verwijzing naar de diëtist:

- na het stellen van de diagnose COPD gecombineerd met tenminste één van de volgende gegevens:
 - BMI \leq 21 kg/m²
 - ongewenst gewichtsverlies van > 5% binnen 1 maand of > 10% binnen 6 maanden
 - vetvrije massa index (VVMI) \leq 16 kg/m² (mannen) en \leq 15 kg/m² (vrouwen)
 - BMI > 30 kg/m²

Relevante gegevens voor de diëtist:

- diagnose: COPD, eventuele comorbiditeit
- symptomen: dyspnoe, algehele malaise
- medicatie: corticosteroïden, antibiotica, theofylline, beta-2-sympaticomimeticum
- overig: lengte, gewicht(sverloop), vetvrije massa.

Doelstelling behandeling diëtist:

- handhaven/verbeteren van de voedingstoestand en spiermassa

Dieetkenmerken:

- energie: basaalmetabolisme (Harris & Benedict) + toeslagen
- eiwitverrijkt: 1,5-1,7 g eiwit per kg actueel lichaamsgewicht
- calcium: 1000-1200 mg
- vitamine D: 10-20 μ g
- bij te hoog gewicht (BMI > 30 kg/m²): zie 'te hoog gewicht', met extra aandacht voor het verhogen van de lichamelijke inspanning en een adequate inname van eiwit en energie in verband met het behoud van spiermassa.

Bijzonderheden:

- Multidisciplinaire begeleiding: gezien de complexiteit is het gewenst om de patiënt met COPD multidisciplinair te behandelen. Binnen de multidisciplinaire behandeling zijn naast de longarts/huisarts, de diëtist, de fysiotherapeut en de longverpleegkundige actief betrokken. In overleg met de andere disciplines vindt evaluatie plaats van de perifere spierkracht en inspanningstolerantie. Indien een multidisciplinaire behandeling niet mogelijk is, dan is het van belang dat de diëtist naast het dieet ook aandacht besteedt aan het stimuleren van lichaamsbeweging.
- Bij COPD-patiënten met een matige of ernstige COPD en een BMI > 25 kg/m² geeft stabilisatie van het gewicht een gunstig effect op de overleving.

Flowdiagram t.b.v. beoordeling gewichtsvariaties wanneer doorverwijzing naar diëtist zal moeten plaatsvinden.

BMI = gewicht in kg's / (lengte in m²)

VVM: meting door diëtist.

